

LEIDO-Actief 34

4 JANUARI 2016

Uitgave van de Leido Academy, het thema-netwerk voor Leven Lang Leren

Inleiding

De beste wensen voor een zo actief mogelijk 2016. Om daaraan een bijdrage te kunnen leveren, hebben we voor u alle activiteiten die we al hebben aangekondigd, hieronder kort op een rijtje gezet, met de meest essentiële gegevens. Mocht u zich ergens nog niet voor aangemeld hebben en u wilt meer van de hoed en de rand weten, kijk dan naar de nieuwsbrieven op de website alsmede bij 'activiteiten' – dus bij www.leidoacademy.nl.

Daarnaast vermelden we aan het eind ook alvast een paar details van bijeenkomsten waarover we binnenkort dan wel in de loop van de komende maanden bericht gaan doen.

ONZE ACTIVITEITEN IN DE KOMENDE TIJD

1	Dag van de Associate degree	18 maart
2	Annual Conference CHAIN5 Aalborg	25-26 februari
3	Themareeks	februari – juni
4	Studiereis naar de VS	28 mei – 12 juni
5	Alvast...	diverse momenten

1 DAG VAN DE ASSOCIATE DEGREE (DvdA)

Nu de Ad duidelijk z'n plek gaat innemen in het hoger beroepsonderwijs, met een heldere eigen positionering binnen het stelsel, is het tijd om 'terug te blikken en – vooral – vooruit te kijken.

DAG VAN DE ASSOCIATE DEGREE

Terugblikken & Vooruitkijken

Vrijdag 18 maart 2016 2015

10.00 – 15.45 uur

Conferentiecentrum de Eenhoorn - Amersfoort (t.o. het centraal station)

Kosten: 80 euro excl. btw

Aanmelding via info@leido.nl

Succesfactoren

Het terugkijken gebeurt niet zomaar. Het gebeurt niet vaak in de 'onderwijs geschiedenis' dat van onderaf, op basis van initiatieven van allerlei doelgroepen, een systeemverandering tot stand wordt gebracht. Dat is gebeurd in een periode van 13 jaar, eerst met pilots en vervolgens met een verdere verfijning van de mogelijkheden om de Ad een eigen plek te geven.

In het eerste deel van de DvdA zal daarom met een aantal betrokkenen worden getracht een beeld te krijgen van de kritische succesfactoren bij de ontwikkeling, invoering en verdere uitbouw. Deze inventarisatie kan wellicht worden gebruikt voor andere onderwijsvernieuwingen. Daarbij kan worden gedacht aan verdere flexibilisering, vormen van werkend-leren, nieuwe kwalificaties, andere vormen van zij-instroom als het gaat om 'levenlang leren'. Een leermoment derhalve.

Thema's

In het resterende deel zal, naast plenaire inleidingen en discussies, vooral in kleine groepen worden vastgesteld welke thema's voor de komende tijd een rol zullen spelen bij de verdere invoering en welke aspecten daarvan zich lenen voor 'van elkaar leren'. Op basis daarvan zal een opzet worden gemaakt voor een reeks activiteiten voor de komende drie jaar. Daarbij wordt ook gezien hoe, nu het Landelijk Platform Ad z'n werk heeft gedaan, het Landelijk Netwerk Ad in

een nieuwe opzet kan worden ingericht. In de afgelopen jaren is een aantal themagroepen aan de slag gegaan, sommige daarvan hebben 'hun werk gedaan' en andere kunnen binnen aangepaste kaders een doorstart krijgen. Daarmee wordt ingespeeld op de wensen van o.a. doelgroepen zoals de werkgeversorganisaties en mbo-instellingen die graag een plek in het systeem willen krijgen. Maar daarnaast zijn veel hogescholen op zoek naar constructies die bij hun aanpak passen – en waarbij mogelijk een Regionaal Associate College nog een stap te ver (en te vroeg) is.

De thema's die aan de orde zullen komen, zijn:

1. Ervaringen met de aanvragen die vanaf 2014 ingediend: wat zegt dit over de verdere uitbouw in de komende jaren
2. Lessen die zijn te leren van de monitor die de afgelopen twee jaren 'meeliep' met het verder invoeren van de Ad: wat zijn knelpunten die zeker aangepakt dienen te worden
3. Rol van de werkgevers: wat zijn de voorstellen die de werkgevers hebben gedaan als het gaat om de verdere invoering van de Ad
4. De Ad als zelfstandige opleiding: wat vraagt dit van de wet- en regelgeving? Of zijn er nog meer zaken die onder de loep moeten worden genomen
5. De plannen rond de Associate Colleges: wat zijn de belangrijkste implicaties van de 'position paper' van de kerngroep van hogescholen die met dit concept aan de slag willen, en hoe is hierbij vanuit andere instellingen en organisaties aan te haken
6. Gebruik van 'format B': de uitkomsten van de monitor naar het gebruik van dit format (met o.a. eerste leerjaar op de mbo-locatie) komen in 2016 beschikbaar en wat is daarvan te leren
7. Inbedding van de Ad in studiebegeleidingsmethodes voor mbo, havo en andere sectoren: een analyse en aanbevelingen
8. Internationale ontwikkelingen: welke zijn relevant en bruikbaar.

2 ANNUAL CONFERENCE CHAIN5 – AALBORG

ANNUAL CONFERENCE
AND THE GENERAL MEETING OF CHAIN5
AALBORG, DENMARK
25-26 FEBRUARY 2016
THE IDENTITY OF LEVEL 5

Zie voor nadere informatie de nieuwsbrieven op www.chain5.net

CHAIN5 is de internationale 'community of practice for level 5'. Het is een netwerk dat in 2013 is opgericht om met de leden (ruim 180 nu, uit 29 landen) de ontwikkelingen rond kwalificaties op niveau 5 van het Europese Raamwerk te volgen. Tevens is het oog gericht op het opzetten van een reeks activiteiten rond een aantal cruciale thema's. Daarnaast werd ernaar gestreefd vertegenwoordigd te zijn in overleggen op internationaal niveau, om – waar relevant – op basis van inhoudelijke bijdragen invloed te hebben op maatregelen die een effectief gebruik van 'level 5' kunnen bevorderen.

Hieronder staat het concept-programma voor de conferentie. Op donderdagmorgen is er in Aalborg ook nog de 'algemene ledenvergadering' van CHAIN5. Daar zullen lijnen voor de strategie voor de komende jaren worden uitgezet. In de afsluitende sessie van de conferentie zal vervolgens met de aanwezigen een aantal onderdelen van een plan van aanpak worden vastgesteld.

Thursday 25 February

- 12.00 – 13.00 Lunch buffet and registration for the conference
- 13.00 – 13.45 Opening session
- 13.45 – 14.15 Keynote speech: 'Level 5: The strategy at the European level and what can be relevant for its member states' – looking at the outcomes of a recent study on the role and position of HVET in Europe
Maria Todorova, Policy officer, European Commission, Directorate General Employment, Social affairs and Inclusion, Unit E3 - VET, Apprenticeships and Adult Learning
- 14.15 – 14.40 Keynote speech: 'CHAIN5 and its role in the level 5 strategy'
Hans Daale, Chair Steering Group, CHAIN5

- 14.30 – 15.15 Panel discussion, based on those speeches – questions and answers
- 15.15 – 15.45 Coffee break
- 15.45 – 16.35 Workshops – round 1
- 16.35 – 16.40 Short break
- 16.40 – 17.30 Workshops - round 2
- 19.30 Dinner (optional)

Friday 26 February

- 08.30 – 09.00 Registration / coffee
- 09.00 – 10.00 Keynote speeches: ‘The world of work and level 5 qualifications’ in Europe and in Denmark
- 10.00 – 10.50 Workshops – round 3
- 10.50 – 11.20 Coffee break
- 11.20 - 12.30 Plenary session: ‘What have we learned if we are talking about level 5, and what does it mean for CHAIN5 – having its mission and vision in kind?’
- 12.30 – 13.00 Closing session
- 13.00 – 14.00 Lunch buffet and wrap-up

Round-table sessions

De volgende onderwerpen komen in de sessies aan de orde:

- Quality Assurance in Vocational Colleges, outcomes of a national survey (Norway)
- BEEHIVES, a European project about HVET
- Apprenticeships: bridging the world of work and the world of education and training
- Level 5 in Finland: the State of Play
- Tandem, a European project on work-based learning at levels 4 and 5
- Community Colleges European Style: The Dutch case (Regional Associate Colleges)
- The American Experience – bridging High school and College
- HBO5: the Flemish case
- Work-based learning in Denmark (also for level 5...)

3 THEMA-REEKS

ThemaReeks FLEXIBILITEIT & DIFFERENTIATIE

Gebouw: Stichting Praktijkleren – Disketteweg 11 – Amersfoort-Schothorst

2015 - 2017

Er is in ons land (en daarbuiten) veel te doen rond ‘levenlang leren’, met allerlei uiteenlopende zaken die daarbij een rol (kunnen) spelen. LLL krijgt steeds meer aandacht omdat mensen voortdurend op hun hoede moeten zijn voor cruciale veranderingen in hun omgeving - economisch, maatschappelijk en sociaal. Dergelijke dynamische bewegingen brengen elk individu in een situatie waarbij het nodig is om antwoorden te formuleren op vragen ten aanzien van de benodigde aanpassingen in zijn of haar loopbaan – binnen de mogelijkheden als ‘speler in de eigen omgeving’. Werkgevers verlangen van hun werknemers dat ze meedenken over de koers van een bedrijf of onderdelen daarvan, inclusief de positie van de werknemer zelf. De overheid plaatst steeds vaker het individu in de rol van een lid van een gemeenschap (gezin, huishouden, groep), als een entiteit die ook een plek in de samenleving moet hebben. Het gaat veelal om persoonlijke versus collectieve belangen, waarvan oplossingsgerichte antwoorden op vragen rond de toekomst soms conflicterend kunnen zijn - en contra-productief.

Iemand moet dus leren ‘hoe levenlang leren vorm te geven’. Anticiperen op komende veranderingen betekent dat moet worden gezien waar relevante competenties ontbreken dan wel dienen te worden vernieuwd en herzien. Veel mensen doen dat met korte functiegerichte programma’s,

in de private sector en dat gebeurt in heel veel gevallen op een effectieve manier. Dat maakt dat Nederland wordt gezien als een echt 'LLL-land' in de statistieken en in de benchmarking tussen landen in Europa en de rest van de wereld. Maar de overheid focust zich nu juist op LLL met het vormgeven van een strategie gericht op het behalen van formele diploma's. Dat is absoluut een hele andere tak van sport, om mensen vandaag de dag met alle hectiek waarin ze zich bevinden, de tijd, rust, energie te geven voor het doen van een opleiding die aan allerlei kaders dient te voldoen – met vaak een behoorlijk lange doorlooptijd.

Daarom mede deze ThemaReeks, om met de deelnemers te onderzoeken hoe het systeem voor het hbo nu eigenlijk kansen kan bieden voor mensen om stappen te zetten, binnen en buiten een bedrijf of organisatie dan wel richtinggevend op het persoonlijke vlak. In de eerste helft van 2016 willen we als Leido aan de hand van een aantal thema's gaan bezien wat er speelt, wat de kaders zijn en hoe binnen het erkende hbo (bekostigd dan wel privaat) hiermee wordt en kan worden 'omgesprongen'. Wat zijn dus kansen en uitdagingen? Moeten we proberen sommige kaders op te rekken of juist aan te passen?

Als we in juli een beeld hebben van hoe een dergelijke ThemaReeks een functie heeft in het praten over LLL-thema's, kan in de komende jaren zoiets structureel een plek krijgen binnen het onderwijssysteem. Veel landen kennen organisaties die over de grenzen van de sectoren heen dergelijke activiteiten ontplooiën. Vaak zit er een steun in de rug van de overheid achter, ter aanvulling op wat er zoal aan nationale strategieën wordt ontplooid, medegeleut op de consequenties ervan. Hier doen we het dus zo, met elkaar...

Hieronder een aantal gegevens betreffende de ThemaReeks. Op www.leidoacademy.nl is bij activiteiten meer informatie over de organisatie en de kosten te vinden, evenals in de nieuwsbrieven die we recent het licht hebben doen zien. Inschrijving is nog mogelijk!

Indeling in starters en gevorderden

Indeling thema voor het komende semester			
Dag	Dagdeel	Doelgroep	Activiteiten
1	Ochtend	Starters	Algemene inleiding over het thema Actuele ontwikkelingen incl. plannen en mogelijkheden Gebruik ervan in de dagelijkse praktijk 'Good practices' (van degenen die ervaringen ermee hebben) Vragen en antwoorden Casussen behandelen (kleine groepen en plenair) Inventarisatie van zaken die spelen bij de organisaties van de deelnemers (mede te gebruiken voor de volgende keer)
	Middag	Gevorderden	Actuele zaken rond het thema Kaders, wet- en regelgeving Inbreng van casussen deelnemers (van tevoren opgestuurd) Inleiding over zaken die spelen bij de casussen (vraag en antwoord) / toelichting vanuit (externe) experts Bespreeken in groepen Analyse met het oog op de tweede dag
2	Ochtend	Starters	Algemene inleiding Actuele ontwikkelingen Casussen voor starters (op basis van het huiswerk) Analyse van ontwikkelingen Vraag en antwoord Maken van verdere afspraken
	Middag	Gevorderden	Algemene inleiding Groepswerk voor gevorderden Uitwerken concrete en te delen problemen Analyse van interne en externe strategie Opstellen van beleidsdocumenten

Thema's en deelthema's

In onderstaand schema hebben we een aantal mogelijke deelthema's op een rijtje gezet. Dat wil niet zeggen dat ze allemaal uitputtend zullen worden behandeld, maar zie het als een richtlijn.

Thema	Starters	Gevorderden
Associate degree	Wat is de Ad? Wet- en regelgeving Ad Aanvragen van een Ad CDHO en doelmatigheid NVAO en kwaliteit Positionering Ad Formats A en B (mbo-hbo) Actuele ontwikkelingen	Eigen positie en consequenties Nieuwe wet- en regelgeving Doorstroom Ad-Bachelor Arbeidsmarktrelevantie RAC's en ontwikkelingen Samenwerking mbo-hbo Internationale ontwikkelingen, relevant voor ons land
Werkveld en beroepskolom	Mbo en werkveld – kaders en regelgeving Hbo en werkveld – idem Duale vormen in mbo en hbo Inzet keuzedelen Branches en bedrijfsopleidingen Dualisering en Ad	Werkveld en RAC's Privaat versus publiek EVC – en regelgeving Praktijkonderdelen en kwaliteitszorg Doelmatigheid en vestigingsplaats Beroepenveldcommissies
Deeltijd en flexibilisering	Deeltijd en wet- en regelgeving Doelgroepen Experimenten en pilots Private en publieke mogelijkheden NLQF en flexibilisering Internationale ontwikkelingen	Duale vormen van deeltijd Verschillen duaal en deeltijd Actuele ontwikkelingen Nieuwe vormen deeltijd en NLQF Work-based learning Mogelijkheden voor werkgevers Strategische ontwikkelingen

Data

Er is een aantal data geprikt voor de bijeenkomsten binnen de ThemaReeks. We hopen dat daarmee zoveel mogelijk deelnemers kunnen worden bediend.

Thema	Dag 1	Dag 2
Associate degree	Woensdag 10 februari 2016 Ochtend: starters Middag: gevorderden	Woensdag 6 april 2016 Ochtend: starters Middag: gevorderden
Werkveld en beroepskolom	Dinsdag 15 maart 2016 Ochtend: starters Middag: gevorderden	Dinsdag 10 mei 2016 Ochtend: starters Middag: gevorderden
Deeltijd en flexibilisering	Donderdag 28 april 2016 Ochtend: starters Middag: gevorderden	Donderdag 23 juni 2016 Ochtend: starters Middag: gevorderden

4 STUDIEREIS NAAR DE VERENIGDE STATEN

STUDIE-REIS NAAR DE VERENIGDE STATEN
28 MEI – 12 JUNI 2016
(International Summer Leadership Academy)

Elke twee jaar is er een mogelijkheid om naar de VS te gaan en aan te sluiten bij een studiereis van twee weken voor een groep PhD-studenten van de University of Toledo, Ohio. Deze studenten volgen hiermee een 'elective' binnen hun driejarige part-time opleiding om de graad van Dr. te verwerven – nodig om binnen het hoger onderwijs een managementfunctie op hoog niveau te kunnen bekleden. We geven hier een aantal gegevens met betrekking tot deze studiereis.

Aanmelding:

Let op: het is mogelijk om je aan te melden tot 1 februari, om zeker te kunnen zijn van deelname. We willen in februari aan de slag gaan met bepaalde reserveringen, gelet op de hogere prijzen

die we dan zouden moeten gaan betalen voor de vluchten en de hotels. Daarna is aanmelding zonder meer nog wel mogelijk, als de groep daarvoor ruimte biedt.

Reisschema

Op dit moment ligt voor deze periode het volgende schema op tafel:

Zaterdag 28 mei	Vliegen naar Washington (Amsterdam, Brussel...) Aankomst in de loop van de middag, plaatselijke tijd Transfer naar het hotel per taxi Inchecken in het hotel in Washington Diner als groep van onze kant
Zondag 29 mei	Eerste kennismakingsbijeenkomst in de middag Doornemen programma en maken van verdere afspraken Diner met de gehele groep
Maandag 30 mei	Memorial Day – vrije dag in de VS Groepsbezoeken aan bepaalde plaatsen in Washington Bezoeken optocht van veteranen en andere betrokkenen
Dinsdag 31 mei	Eerste dag in Washington met bezoeken aan organisaties die zich richten op het hoger onderwijs
Woensdag 1 juni	Tweede werkdag in Washington In de tweede helft van de middag een culturele activiteit Gezamenlijk diner
Donderdag 2 juni	Derde werkdag in Washington
Vrijdag 3 juni	Vierde werkdag in Washington Behandeling gezamenlijk van een casus Gezamenlijk diner
Zaterdag 4 juni	Uitchecken bij het hotel / Taxi naar vliegveld Vliegen van Washington naar Chicago Transfer naar het hotel en inchecken Gezamenlijke bijeenkomst Culturele activiteit
Zondag 5 juni	Vrije tijd Bijeenkomst aan het eind van de middag Gezamenlijk diner
Maandag 6 juni	Bezoek aan een of meer organisaties in Chicago Uitchecken bij het hotel Per bus van Chicago naar Lansing, hoofdstad van Michigan Inchecken in het hotel Gezamenlijk diner
Dinsdag 7 juni	Eerste werkdag in Lansing Culturele activiteit
Woensdag 8 juni	Tweede werkdag in Lansing / Michigan, met bezoeken aan instellingen Gezamenlijk diner
Donderdag 9 juni	Derde werkdag in Lansing / Michigan, bezoeken instellingen Vrije tijd
Vrijdag 10 juni	Vierde werkdag in Lansing / Michigan, bezoeken instellingen Behandeling van een gemeenschappelijke casus Slot-diner, met de gehele groep
Zaterdag 11 juni	Vrije tijd in de ochtend Uitchecken bij het hotel Transfer naar vliegveld van Lansing Vertrek naar Amsterdam, Brussel... tussenstop in de VS
Zondag 12 juni	Aankomst in Amsterdam, Brussel...

Kosten

Door beide partijen, Leido en UT, worden alle zaken zoveel mogelijk centraal geregeld, om het complete overzicht te houden en ook de laagste prijzen voor hotels, diners, lunches en dergelijke te kunnen bedingen. Een lastige factor is nog wel dat we als euro aan de dollar zijn gekoppeld en – los van de vliegtreis – alles in die munt moet worden afgerekend.

We moeten dus een slag om de arm houden als gaat om de totaal-prijs in euro. In februari zal het meeste worden vastgelegd, dus dan weten we meer van de definitieve kosten.

Er wordt op dit moment uitgegaan van een totaal-prijs van 4600 euro, exclusief btw. Daarbij zitten in ieder geval de volgende zaken:

- Vliegtreis Amsterdam/Brussel naar Washington
- Vliegtreis van Washington naar Chicago
- Vliegtreis van Lansing naar Amsterdam/Brussel (met een stop-over in de VS)
- Annuleringsverzekering voor de vliegtrips
- Busreis van Chicago naar Lansing
- Hotels in Washington, Chicago en Lansing (deze zijn meestal zonder ontbijt, gelet op de hoge prijzen die daarvoor worden gevraagd, ervan uitgaande dat er altijd wel een 'zaakje' in de buurt is waar goedkoop kan worden ontbeten; we komen hierop nog terug)
- Transfers van vliegveld naar het hotel en omgekeerd
- Genoemde diners in het overzicht
- Lunches
- Toegangsbewijzen waar nodig voor bepaalde gebouwen
- Transfer binnen het programma naar organisaties, instellingen e.d.
- Materiaal dat nodig is voor deze reis.

Wat dus niet is inbegrepen, zijn zaken zoals:

- Reis van huis naar het vliegveld en omgekeerd, aan deze kant van de oceaan
- Ziektekostenverzekering
- Private uitgaven
- Diners die niet worden genoemd (aangezien ze meestal gekoppeld zijn aan vrije tijd en de mogelijkheid om zelf een stad te verkennen...)
- Fooien (wel inbegrepen bij de diners die wij betalen)
- Wifi (al zoeken we uiteraard hotels met gratis wifi)
- En andere uitgaven die niet gekoppeld kunnen worden aan het programma.

Aanmelding

Het is mogelijk om u zich vanaf nu aan te melden voor deze studiereis. Dat kan door een e-mail te sturen naar info@leido.nl met de volgende gegevens:

- Naam
- Functie
- Organisatie
- E-mail
- Telefoonnummer
- Gegevens over wie de rekening straks betaalt: u als deelnemer of de organisatie waarbij u werkzaam bent.

5 ALVAST TE VERMELDEN...

Naast alle zaken die hierboven al zijn vermeld, zijn er nog meer activiteiten die in de pen zitten voor 2016. Hier een korte beschrijving daarvan

Dag van de Beroepskolom

Op *vrijdag 9 oktober* 2016 is er de traditionele Dag van de Beroepskolom. Plaats van samenkomst is wederom het Conferentiecentrum De Eenhoorn in Amersfoort, tegenover het CS aldaar. Het onderwerp is nog niet bekend, maar dat geldt altijd voor de DvdB: in mei/juni wordt bezien welke ontwikkelingen rond mbo-hbo zijn te verwachten voor de komende periode – en vervolgens spelen we daarop in.

Ontwikkelingen Hoger Bedrijfsdiploma (op 5) en het NLQF

In de afgelopen jaren is gewerkt aan de ontwikkeling van het Hoger Bedrijfsdiploma, als een niet-formele kwalificatie op niveau 5. Tijdens een aantal studiedagen is met vertegenwoordigers van mogelijke aanbieders van een dergelijk scholingstraject van gedachten gewisseld, hetgeen heeft geleid tot aanpassingen en verfijningen van de betreffende kaders.

Op dit moment wordt gewerkt aan de wet- en regelgeving voor het formele gebruik van het NLQF, naast andere kaders voor het Nederlandse onderwijssysteem. Dat heeft mede invloed op het vermelden van niveaus op diploma's, het tegengaan van 'misbruik' van allerlei begrippen als hbo-niveau en het scherp positioneren van private bedrijfsopleidingen.

Op *donderdag 7 april 2016* is er daarom een studiedag over het HBd als kwalificatie op zich, en de ontwikkelingen rond het NLQF. Daarbij zal worden ingegaan op de verregaande mogelijkheden tot flexibilisering die zich op die manier in de komende jaren kunnen gaan voordoen. Tevens zal daarbij de rol van mbo- en hbo-instellingen worden geschetst, vooral als het gaat om de inbedding van HBd-trajecten binnen een Regionaal Associate College – met een grote rol en veel zeggenschap voor het mbo.

Ondernemerschap en bestrijding van armoede

Leido is partner in een Europees project (Erasmus+) dat zich richt op het onderzoeken van mogelijkheden om cursussen rond ondernemersvaardigheden ('entrepreneurial skills and competences') in te zetten voor mensen die het risico lopen om in armoede terecht te komen – of zich al in die omstandigheid bevinden. Uit eerdere studies is gebleken dat mensen daarmee aan hun 'sociale uitsluiting' kunnen ontsnappen, ondernemend gedrag gaan vertonen en op die wijze weer een eigen inkomen kunnen gaan verdienen. Dat kan overigens als zelfstandige zijn maar ook als een 'ondernemende werknemer' binnen een bedrijf.

Op die wijze zijn er minder werklozen en is er minder geld nodig voor 'social benefits'. Investeren van de lokale overheid (gemeentes) in een dergelijke aanpak kent een bepaald inderdieneffect, zoals uit pilots op een aantal plekken in ons land is gebleken.

Het project (zie www.tap-project.eu) wordt mede uitgevoerd in Polen, Estland, Roemenië, Spanje en Italië. De bedoeling is om de omstandigheden in die landen met elkaar te vergelijken en vervolgens voorstellen te doen voor het implementeren van een aanpak rond het aanleren van (meer) ondernemend gedrag. Ook kunnen er gemeenschappelijke structuren voor een aantal trainingen worden ontwikkeld.

Op *vrijdagmorgen 8 juli 2016* zal de slot-conferentie van dit project 'Together Against Poverty' worden gehouden, waarschijnlijk in Utrecht. Daarbij zullen de uitkomsten en de producten worden gepresenteerd, met daarnaast sessies over de beoogde aanpak in de betrokken landen.